

**GERENCSÉR JUDIT,
AZ OSZK ÁLTALÁNOS FŐIGAZGATÓ-HELYETTESÉNEK
KÖSZÖNTŐJE**

**Tisztelettel köszöntöm Freund Tamást, az MTA elnökét;
Kollár László Pétert, az MTA főtítkárárt;
Erdei Annát, az MTA főtítkárhelyettesét;
Kamarás Katalint, a Doktori Tanács elnökét;
Hoffmann Istvánt, a Doktori Tanács társelnökét!**

**Tisztelettel köszöntöm a Magyar Tudományos Akadémia leendő doktorait!
Tisztelt hölgyeim és uraim!**

Nagyon sok szeretettel köszönöm Önöket az Országos Széchényi Könyvtárban, a magyar kulturális örökség emlékezte kiemelt intézményében ezen a mai nagyon fontos napon.

A nemzeti könyvtárat nemcsak az itt őrzött kulturális gazdagság teszi különleges helyé, hanem a könyvtárosok és a kutatók, a tudósok, a professzorok találkozásai is. A nemzeti bibliotéka az elmúlt 222 évben minden tőle telhetőt megtett, hogy működésével, könyvtári szolgáltatásaival segítse a tudósok, kutatók szakmai munkáját, a tudományos kutatást. Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy helyet adhatunk a mai átadóünnepségnek.

Jelenleg a változások korában élünk, és ez hatással van a tudomány világára, a tudományos kutatásra is. A megváltozott társadalmi, gazdasági, technológiai környezet új elvárásokat támaszt a tudósokkal szemben is, amelyeket ismerni kell, fontos alkalmazkodni hozzájuk és megfelelni az új kihívásoknak. Kroó Norbert fogalmazta meg egy tanulmányában¹: „Viharosan változó korunkban az új technológiák és ezek alapjait biztosító tudományos kutatások szerepe rohamosan erősödik.” A 21. században a tudomány fejlődése és az új technológiák hatalmas lehetőségeket teremtenek a kutatók számára szerte a világon. A legújabb felfedezések és kutatási eredmények kiterjednek különböző tudományterületekre.

Lee McIntyre, a Bostoni Egyetem Filozófiai és Tudománytörténeti Központjának tudományos munkatársa, a Harvard Egyetem oktatója az MIT Pressnél 2019-ben megjelent *Post-Truth* című könyvében felteszi a kérdést: „Hogyan jutottunk

¹ Kroó Norbert: *A tudomány szerepe a 21. században*. 2017. https://real-eod.mtak.hu/6380/1/Tanulmanyok_2017_Anket_Kroo_Tudomany.pdf (2024. április 22.).

el a post-truth időszakába, amikor az „alternatív tények” felváltják a valódiakat, és az érzelmeknek nagyobb súlyuk van, mint a tudományosan alátámasztott igazságnak?” A könyv megjelenése óta a szerző kérdésfelvetése még inkább aktuális, mint korábban.

Globálisan tapasztalható, hogy az érzelmekre ható üzenetek nagyobb erővel bírnak – látványosabbak –, mint a tudományos módszeren és kutatómunkán alapuló következtetések. Napról napra gyarapodnak a hírérték nélküli, csak dezinformációs céllal íródott szövegek vagy áltudományos dolgozatok. Ez ellen tenünk és harcolnunk kell.

Ilyen körülmények között felértékelődnek azok a szövegek, amelyek tudományos módszerrel végzett kutatásból levont következtetéseket tartalmaznak. Ezek alapjaikban különböznek azoktól a tartalmaktól, amelyek a befogadó érzelmi állapotára kívánnak hatni, mivel a kutatott dolog változásait rögzítik. Publikálásuk a megírandó tárgy iránti alázat következménye, értelmezői optikájuk MTA doktora oklevelet konnotál.

Az oklevél azt mutatja, hogy vannak kutatók, akiknek kutatásai, tudományos munkája, szakmai értekezései nemzetközi sztenderdek alapján is mérhető teljesítményt tükröz. Az oklevél dicséri a kutatót, az oklevél birtoklása tisztelgés a magyar tudományosság előtt. Az MTA doktora címet szerző kutatók itthon és külföldön is képesek formálni tudományterületüket.

Hálával tölt el a tudat, hogy létezik és működik egy olyan intézmény Magyarországon, mint a Magyar Tudományos Akadémia, amelynek törvényben meghatározott közfeladatai között szerepel, hogy tudományos minősítési rendszert működtessen, mely tevékenység révén is a legmeghatározóbb intézménye a magyar tudomány intézményrendszerének.

Hivatkozva Freund elnök úr tavalyi ünnepi beszédére: „Mától Önöknek is nagyobb a részük közös felelősségünkben, a tudomány, a tudás értékének megőrzésében.” Ehhez a munkához és szakmai tevékenységhez a hazai könyvtári rendszer és az Országos Széchényi Könyvtár is minden szakmai támogatást meg kíván adni a jelenben és a jövőben is.

Engedjék meg, hogy beszédemet Karikó Katalin szavaival zárjam: „Szeresd a munkád! Életünk nagy részét munkával töltjük, ezért fontos, hogy olyan hivatást válasszunk, amit szeretünk, amit élvezettel végzünk. Ha élvezzük, szeretjük a munkánkat, akkor nagyon jók is leszünk benne.”²

Minden elismerésben részesülőnek további sok szakmai sikert és a sikerbe foglalt öröm és érték megélését, megosztását kívánom. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket, és köszönöm, hogy meghallgattak.

² Karikó Katalin, az SZTE Nobel-díjas kutatóprofesszora. <https://u-szeged.hu/kariko-katalin> (2024. április 22.).